

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 115. Quid dicendum sit, si unus sponsorum, pro quibus petitur dispensatio à Nuntio vel Episcopo, sit acatholicus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

spensari non posse, nullus Ordinarius vi illius facultatis dispensare potest. Si id possent alii Ordinarii, esset fortè ratione consuetudinis apud ipsos, hoc non, quia consuetudo non iuvat, nisi prudenter præsumatur approbatio vel consensus Superioris, à quo debet esse facultas, qui consensus hìc prudenter præsumi non potest, quia Superior, cum interrogatur, semper contradicit. Ad opposita, patet ex dictis, obstat enim declaratio illius, qui facultatem istam concedit, qui potest hoc specialiter concedere uni, & non alteri, uti dicitur concessisse Internuntio Brunclensi, & fortè aliis, sed id non iuvat reliquos.

864. Q. 115. Quid dicendum sit, si unus Sponsorum, in quibus petitur dispensatio à Nuntio vel Episcopo, sit catholicus. n. §. 1. Facultas quinta, quæ dari solet Nuntiis & Episcopis, relata n. 832. & 846. non distinguit, cuius fidei sint illi pauperes, cum quibus dispensatur in 3. & 4. gradu, hinc oritur est dubium, an dispensare possint pro contrahendis Matrimoniis, si horum unus sit catholicus & alter acatholicus. Ratio affirmandi erit, 1. quia delegatio potestatis dispensandi in aliqua lege generaliter facta quoad personas sine illarum expressione, favorabilis est & latè interpretanda, uti tradit *Suar.* l. 6. de leg. c. 17. dicitur esse communem apud Canonistas & Legistas, concessa autem est hæc facultas generaliter absque expressione personarum, saltem ita, ut non excipiantur hæretici vel hæreticæ. 2. Matrimonium tale in his partibus potest esse licitum, & ei assistere Parochus, ergo poterit Episcopus in hoc, uti in aliis dispensare. 3. Si uterque fuisset acatholicus, & converterentur, possent dispensari, ergo sufficit alterutrum converti, vel esse catho-

catholicum, quia quando Parochus dicitur posse assistere vagis, secundum dicta n. 750. satis est alterutrum esse vagum, ergo similiter hic.

865.

§. 2. Alio tempore iterum propositum est illud ipsum dubium, & allata hæc causæ, ob quas lex ista humana prohibens dispensari cum acatholico, non videatur obligare in istis circumstantiis, nam 1. Sponsus acatholicus relinquet sponsam & liberis omnibus religionem liberam. 2. Permittet duas filias suas è priore Matrimonio educari catholicè. 3. Si sponsa intra breve tempus non ineat hoc Matrimonium, posthac non poterit nubere pari sibi. 4. Prudenter timeatur, ne sponsa comparens coram consistorio acatholico, quod suo modo dispensabit, transeat ad incestuosas nuptias, aut à fide deficiat. R. Rationes allatæ tantùm suadent licitum fore tale Matrimonium, si dispensetur; & causas esse, ut potestatem habens dispense, sed non persuadent definire impedimentum, aut fieri Nuntio vel Episcopo potestatem dispensandi. Itaque dicendum videtur ab his dispensari non posse, nisi iste acatholicus ante Matrimonium fiat catholicus, aut adsit causa rationabilis differendi, & simul sit certitudo moralis, quod causâ istâ rationabili differendi sublatâ acatholicus statim amplectatur fidem catholicam, ideoque censeatur jam moraliter esse conversus. Ratio est, quia in facultatibus illis sæpe expressè additur, cum pauperibus catholicis, fidei catholice Romane cultoribus &c. Et Papa plus non delegat, quàm ipse facere velit & soleat, nisi expressè addat, non solet autem aliter dispensare in tali casu, uti testantur Declarationes S. Congreg. apud Pignat. tom. 3. Consult. 63. Unde cum agatur de valore Sacramenti

menti ineundi, nec constat, quòd contraria opinio sit communiter recepta tanquam verè probabilis & conformis stylo Curie Romanæ, (quæ duo, secundùm dicta l. 1. n. 118. requiruntur, ut Ecclesia suppleat, si fortè opinio fallat) hinc censuimus praxin benignæ illius sententiæ, quòd dispensare possent, non esse licitam. An aliud per specialem aliam facultatem possint aliqui Episcopi, ignoro, attamen alicubi factum esse audiui. *Ad rationes in oppositum*, facilis est responsio, nam si posthac non nubat pari, casus est, qualem sæpe dat affinitas, quæ per accidens intervenit. Si apostaret, est ipsius malitia, quæ hic & nunc impediri non potest: itaque inducatur, ut Romæ dispensationem sollicitent, vel plura media adhibeantur pro conversione sponsi.

867. §. 3. Quod Matrimonium contractum attinet; Titius catholicus contraxerat cum Caja catholica in gradu utriusque ignoto affinitatis, petita est à *S. Penitentiaria* dispensatio; sed hæc negavit, nisi Caja prius fidem catholicam profiteretur: Caja constanter renuit, & Titius manebat in periculo proximo formalium peccatorum, fortè etiam defectionis à fide, *Queritur*, an Ordinarius in hoc casu necessitatis posset dispensare. Affirmavit Doctor aliquis; Obmovi, quòd Episcopus non possit etiam in casu necessitatis, nisi ex præsumpta concessione & conniventia Sedis Apostolicæ, ergo cum Sedes Apostolica expressè contradicat, & negaverit per *Penitentiariam*, Episcopus procedere non potest. Reposuit Sedem Apostolicam non omnia velle per *Penitentiariam*, sed sæpe per Pontificem ipsum, aut per alias Congregationes, præsumitur autem prudenter Pontificis consensus, si ex his causis roga-

rogaretur. Oppositum tenui, nam nec Pontifex solet dispensare cum catholico, nisi conjux acatholica convertatur: Itaque separet se Titius, donec Pontificis benignitatem efficacius implo-
raverit.

§. 4. Si conjuges acatholici & impediti post contractum Matrimonium convertantur, facultas 3. Nuntii Apostolici & Episcopi habet, quod dispensare possint etiam in 2. gradu, dummodo non attingatur 1. mus: attamen facultatem illam non habent quoad Matrimonia contrahenda, etiam si uterque sit acatholicus, cum de contrahendis non meminerit facultas, & ejusmodi facultates plus non afferunt, quam sonent. Quod si acatholici converti nolentes peterent Romæ dispensationem, eo fine, ut proles suæ apud catholicos censerentur legitimæ, quamvis digni non sint, qui Ecclesiæ benignitatem facile experiantur, cujus salubria monita temere contemnunt, uti habet Trid. sess. 24. c. 5. De ref. Matr. tamen credo S. Sedem facilius cum illis se eousque submittentibus dispensaturam, & audivi aliquando factum esse, quia hoc sæpe ad conversionem prolium multum conferre potest istâ dispensatione gaudentium.

§. 5. Si conjuges acatholici conversi fuerint ante Matrimonium cum impedimento contractum, non ideo possunt dispensari, quia si catholici facti contraxerint, non dicitur dispensari cum hæreticis in Matrimonio contracto.

Q. 116. Quando nam impedimentum, aut aliquid aliud, circa quod dispensandum esset, censeatur publicum, notorium, occultum, deductum ad forum contentiosum. R. Debet hoc sciri, nam Nuntii & Episcopi possunt sæpe dispensare in impedimento

Tom. VIII.

P p

vel